

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-334-7-4>

**CORRUPTION IN THE HUMANITARIAN SPHERE:
A SCIENTOMETRIC ANALYSIS**

**КОРУПЦІЯ В ГУМАНІТАРНІЙ СФЕРІ:
НАУКОМЕТРИЧНИЙ АНАЛІЗ**

Dobrobob L. M. Добробоб Л. М.

<i>Doctor of law, Professor, Professor at the Department of General Legal Disciplines Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs Dnipro, Ukraine</i>	<i>доктор юридичних наук, професор, професор кафедри загальноправових дисциплін Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ м. Дніпро, Україна</i>
---	---

Питання прояву корупції в гуманітарній сфері (наука, медицина, освіта, спорт, сфера публічних послуг тощо) розглядалися на підставі аналізу статей, які опубліковано в періодичних друкованих засобах масової інформації, зареєстрованих у Міністерстві юстиції. Нами з обраної тематики проаналізовані фахові видання Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ (Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ), Одеського державного університету внутрішніх справ (Південноукраїнський правничий часопис) та Харківського національного університету внутрішніх справ (Право.ua. Вибірка фахових статей хронологічно обмежена 2018 р. та 2022 р. Генеральна кількість матеріалів, що аналізувалось 43 (100%) фахових наукових статей із проблематики корупційних проявів та їх запобігання в Україні.

Найбільше всього наукових статей, в яких підіймалися проблеми корупції, опубліковано в Науковому віснику Дніпропетровського державного університету (ДДУВС) – 41,7 %. В Праві.ua (ХНУВС) – 32,7%; у Південноукраїнському правничому часописі (ОДУВС) розміщено 32,7 % (Див. рис. 1).

Таким чином, можна зазначити, проблематика «корупції» залишається актуальною для вивчення її, як науковцями-юристами, так і практиками.

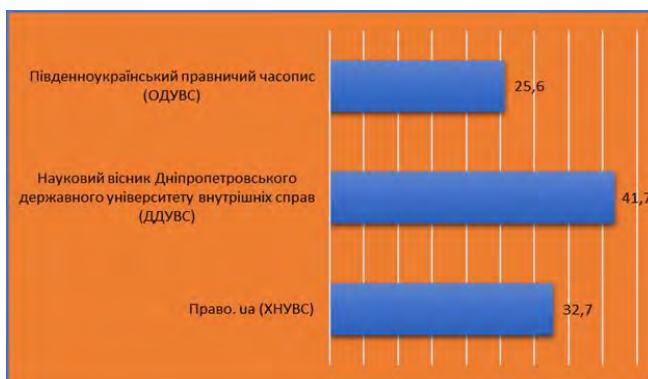

Рис. 1. Динаміка публікації статей у фахових виданнях МВС України у період 2018–2022 рр., %

Розподіл активності фахових публікацій з обраної тематики за роками у виданнях, що аналізуються, можна простежити за Рис. 2. Найвищий рівень наукової активності у ХНУВС ми спостерігаємо у 2022 р. Тематика запобігання корупції в Науковому віснику Дніпропетровського державного університету та Південноукраїнському правничому часописі найбільш активно висвітлювалась у 2020 р.

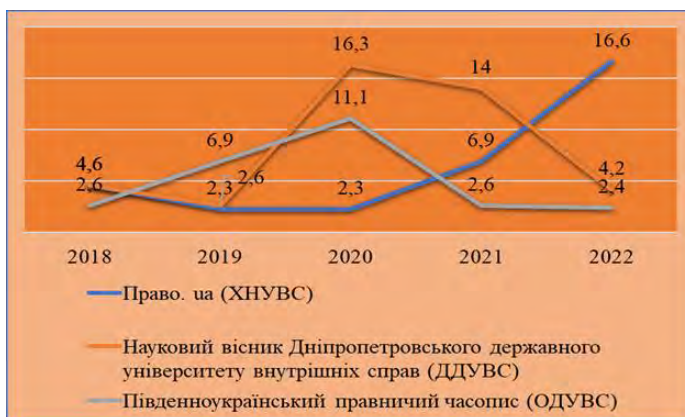

Рис. 2. Активність друку публікацій відповідної тематики за роками, %

За змістом фахові наукові статті із запобігання корупції в гуманітарній сфері розподілились наступним чином: ті, в яких досліджуються проблеми:

- теоретико -правові – 44 %;
- кримінального права. – 26 %;
- адміністративного права – 11 %;
- конституційного права, господарського права, оперативної – розшукової діяльності відповідно по 5 %.

Слід зазначити, що на 43 наукові статті приходить 51 прізвище тих, хто друкував свої напрацювання в фахових виданнях. Така розбіжність пояснюється тим, що деякі статті були надруковані в співавторстві. Тому авторів більше, ніж статей. Але звертає увагу той факт, що ми не спостерігаємо прізвища науковця, який системно займався б висвітленням проблеми корупції – взагалі, і в гуманітарній сфері, зокрема. Хоча слід відмітити трьох науковців, які за даний період опублікували по дві роботи. Це – Дараган В. (видання – ДДУВС), Лупу А. (ОДУВС) та Пьохов В. (ХНУВС) [1; 2; 4]. В. Канцір та А. Олійник відмічають, що рівень поширення корупції у всіх сферах суспільного життя, включаючи охорону здоров'я, завдають значної шкоди національній безпеці України. Автори в своїй статті відмічають високий рівень корупції в медичній сфері та відносять цей напрям до пріоритетних напрямів державної антикорупційної стратегії держави. Науковці в своїй роботі звертаються до аналізу теоретичних питань. Зокрема, на їх думку, в нормативно-правових актах відсутня класифікація корупційних діянь у медичній сфері, у частині правильного визначення правового статусу працівника закладу охорони здоров'я, як суб'єкта корупційного злочину. На підставі огляду судової практики автори дійшли висновку, відсутнє чітке та однозначне розуміння питання щодо кримінально-правової кваліфікації корупційних правопорушень, що вчиняються лікарями та іншими медичними працівниками у зв'язку із здійсненням професійних функцій [3].

Таким чином, проаналізувавши фахові наукові статті із проблем запобігання корупції в гуманітарній сфері, ми дійшли висновку, що:

- 1) проблеми запобігання корупції в різних сферах суспільного життя системно досліджуються вченими;
- 2) всі дослідники дають оцінку корупції, як загрози національній безпеці України;
- 3) переважна більшість науковців вказують на недосконалість національного законодавства та необхідність його гармонізації з міжнародними нормативно-правовими актами.

Разом з тим, слід відмітити, що в результаті аналізу наукових статей, нам не вдалося прослідкувати певних авторів, які вузько та системно займалися б проблематикою запобігання корупції в гуманітарній сфері. Наведена аналітика може посприяти активізації наукових досліджень із зазначеної проблеми, створюючи відповідні наукові школи.

Література:

1. Дараган В.В. Здійснення громадського контролю у сфері публічних закупівель як форма реалізації конституційних прав громадян // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. 2018. Спеціальний випуск № 3 (94) «Права людини: методологічний, гносеологічний та онтологічний аспекти». С. 233–238. URL: <https://er.dduvs.in.ua/handle/123456789/2847>.

2. Лупу А.К. Окремі питання адміністративно-правового регулювання застосування прямих антикорупційних обмежень в діяльності осіб уповноважених на виконання функцій держави та місцевого самоврядування. //Право.ua. 2019. № 3. С. 214–221. URL: <https://pravo.unesco-socio.in.ua/archive/2019-3/>

3. Олійник А.М., Канцір В.С. Кримінально-правова протидія корупційним правопорушенням у медичній діяльності. //Право.ua. 2022. № 2. С. 59–66. URL: <http://pravo.unesco-socio.in.ua/archive/2022-02/>

4. Пьохов В. М., Шевчук В. В. Корупція: головна причина бідності та підриву основ демократії України // Південноукраїнський правничий часопис. 2019. № 3. С. 32–35. URL: http://dspace.oduvs.edu.ua/bitstream/123456789/2242/1/3_2019.pdf.